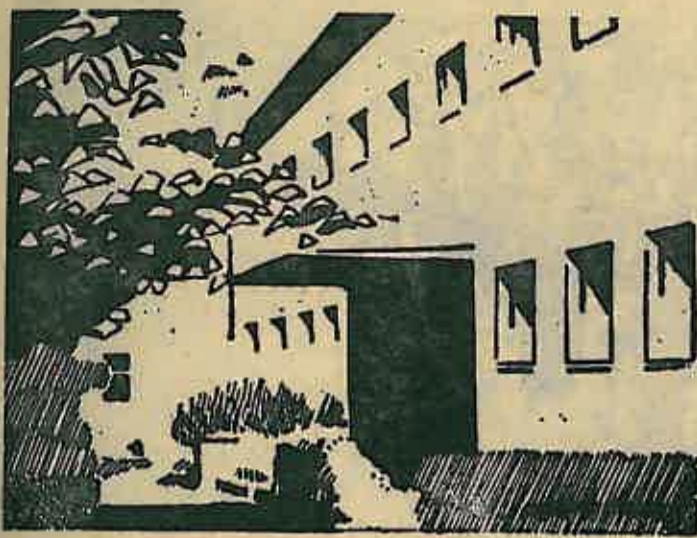

SVEČANI BROJ ZA DAN OSLOBOĐENJA

DUGOSELSKA KRONIKA

BROJ 110
GODINA IX
6. V. 1976.

GLASILO DRUŠTVENO-POLITIČKIH ORGANIZACIJA OPĆINE DUGO SELO

Stjepan Bobinec-Sumski, narodni heroj

SMRT NARODNOG HEROJA STJEPANA BOBINCA — ŠUMSKOG

Dana 29. 3. 1944. godine na Gnanju kuda prolazi cesta Jezevo-Trebovec i Oborovo odvijala se velika bitka u kojoj je učestvovao i Posavski partizanski odred na čelu s komandantom Stjepanom Bobincem — Šumskim i komesarom Josipom Pavli-

ćem — Borjom. Noć prije ove borbe koja je bila, tiha, mirna i zvjezdana kao što znaju biti proljetne noći i proljetna rosna jutra, šetao je dežurni bataljona Edo Bambić, također iz Dugog

(Nastavak na 2. str.)

Panorama Dugog Sela neprekidno se mijenja ...

PROLJEĆE 1941—1945—1976.

15. travnja 1941. godine CK KPJ u svom Proglasu poziva narode Jugoslavije u borbu protiv okupatora i njegovih domaćih slugu:

... Ne klonite duhom ni tada, ako u toj borbi vremenom i podlegnete, jer će se iz ovog krvavog imperijalističkog pokolja rađati novi svijet, zbrisat će se zauvijek korjeni imperijalističkih ratova i nacionalnog porobljavanja. Stvorit će se na istinskoj nezavisnosti svih naroda Jugoslavije slobodna brataska zajednica.

Pred 35. godinom naše narode povelja je Partija na čelu s drugom Titom u neravnopravnu borbu protiv fašističkih zavojevača. Četiri godine najbolji sinovi prolivali su svoju dragocjenu krv u juršima na neprijateljske bunkere u Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji, Makedoniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, da bi tu borbu u cvjetnom maju

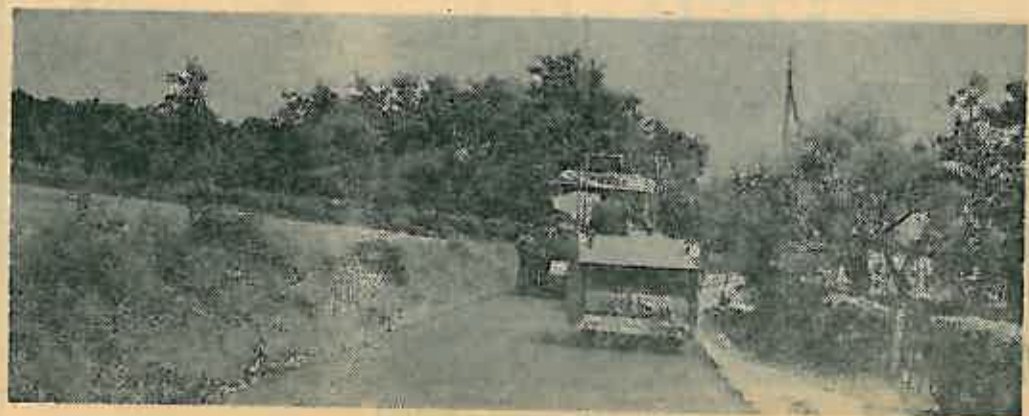
1945. godine pobjedonosno završili. Put do slobode bio je krvav, trnovit. 1.700.000 žrtava palo je za ovu slobodu, nisu dočekali dan Pobjede. Jer su za nju dali sve što su mogli dati. I zato svakog proljeća u maju kad slavimo Dan Pobjede, nad fašizmom, ponovno i iznova na grobovima palih, pred skromnim ili veličanstvenim spomenima još jedanput osvrćemo se na prijedni put i bilanciramo koliko smo ostvarili ideala za koje je toliko krvi iproliveno.

I sve što je u 31. godini izgradnje slobodnog socijalističkog društva u Jugoslaviji stvoreno, što nas okružuje, pokazuje da žrtve nisu bile uzaludne. Svaki kut Jugoslavije u ovih tri desetljeća preporođen je. I narod naše dugoselske općine masovno se odazvao na poziv Partije i dao velike žrtve za današnju slobodu. U jedinicama

NOV borilo se sa našeg područja 1037 boraca, 1931 učesnik NOP-a. U četverogodišnjoj borbi svoje živote dalo je 229 boraca, a 128 uglavnom žena, djece, staraca palo je kao žrtva fašističkog terora. 385 naših građana prošlo je strahote fašističkih logora i zatvora.

U borbi za oslobođenje Dugog Sela 7. na 8. svibnja 1945. godine pao je i 81 borac 21. srpske i 42. makedonske divizije, čiji su posmrtni ostaci sahranjeni u zajedničkoj grobnici u našem parku. 50 imena identificiranih uklesano je na spomen ploči kao vječni spomen na jednu borbu u kojoj su se borili i zajednički ginuli Hrvati, Srbi, Makedonci, Slovenci, Crnogorci i svi ostali narodi i narodnosti naše zemlje protiv zajedničkog neprijatelja. Kao spomen i opomena svi-

(Nastavak na 2. str.)

Sve više je asfaliranih cesta

Ivica Kulaš, predsjednik SO Dugo Selo

(Nastavak s 1. strane)

ma onima koji bi se eventualno drznuli na našu teško stečenu slobodu i na najsve-tije tekovine četverogodišnje borbe — braćivo i jedinstvo naših naroda.

Kao i čitava naša zemlja, tako je i naša općina doživjela u ovih 31 godinu slobode nevideni procvat na svim područjima života, ekonomskom, kulturnom, društve-nom.

Gotovo u svakom selu novi društveni domovi, nove osmogodišnje škole u Dugom Selu i Rugvici, 1945. samo 3 sela u našoj općini imali su električnu rasvjetu, a do 1955. godine dakle za prvih 10 godina izgradnje naše zemlje u slobodi elektrificirano je i posljednje selo u našoj općini. 1945. godine imali smo samo 4 kilometra betonske ceste (Dugo Selo) a

Novi dječji vrtić još ne radi punim kapacitetom

sada imamo 110 km asfaltiranih cesta. Od 1962. godine izgrađeno 60 km vodovodne mreže, a 80 km plinovodne mreže (od 1966. godine).

U 31 godini razvoja u slobodi načinjene su takve promjene, da je mladim generacijama teško pojmljivo od kuda smo startali. Ono što je u našoj općini postignuto u proteklih 31 godinu najčvršća je garancija još bržeg i još svestranijeg razvoja.

Prošle godine donjeli smo 6-godišnji plan izgradnje objekata infrastrukture: — vodovodne, plinovodne, kanalizacione i električne mreže, asfaltiranje cesta i ulica, uređenje zelenih površina, izgradnje pošte, apoteke, banke, zgrade društvenih organizacija, dječjeg vrtića. Tada je prema cijenama u

1974. godini planirano u te objekte uložiti preko 140.000.000.— ND ili 14 milijardi starih dinara. Rezultati koji su postignuti već u prošloj godini velika su garancija ne samo da će se planirani radovi izvršiti u roku, već i prije nego je planirano. Čitava naša općina je veliko gradilište. Tek što je završena velika stambena zgrada sa 30 stanova i dječji vrtić za preko 120 djece, počela je izgradnja zgrade apoteke, banke i društvenih organizacija. Pred završetkom je izgradnja nove vodospirne od 500 m' na Martin brijegu i gravitacioni cjevovod od stare vodospirne preko Kozinščaka do Lukarišća, što će poboljšati opskrbu vodom područja naše općine kao i općine Vrbovec. Isto se tako obrzano radi na rješenoj vodospirnoj priključenjem na Zagrebački gradski vodovod u Sesvetama. U toku ove godine vršit će se veliki radovi na izgradnji kanalizacione mreže u Dugom Selu. Kanalizacione cijevi su već nabavljene. U okviru raspoloživih sredstava nastavit će se radovima na asfaltiranju cesta na području općine, te ulica u Dugom Selu. Ovih dana počeo će izgradnja plinovodne mreže Bošnjakovina — Brekovljani — Gračec. Isto tako gradić će se vodovodna, plinovodna i električna mreža u novim ulicama Dugog Sela.

Ovih dana na javnu raspravu dat će se prijedlog razvoja privrede naše općine 1976-1980. godine. Naša privreda u slijedećih 5 godina uložiti će u svoj razvoj 564.586.000.— ND.

Sve što je do sada postignuto dokaz je da krv koja je data za našu slobodu nije bila uzaludna. U 31 godinu učinjeni su divovski koraci napretka.

Sve što je do sada postignuto čvrsta je garancija da će se i naši novi ambiciozni planovi ne samo ostvariti nego i višestruko premašiti. Međutim, rezultati koje smo do sada postigli i koje ćemo i dalje postizati ne vesele nas samo zbog njihove veličine. Oni nas ispunjavaju ponosom u prvom redu, jer su to rezultati stvoreni radom i zalaganjem radnika samoupravljača, radnika koji na bazi novog Ustava i odluka X kongresa SKJ sve više i odlučnije preuzimaju u svoje ruke svoju sudbinu i sudbinu svog daljnjeg razvoja.

IVICA KULAŠ

Gradani prate svoje drugove na Martin 1945.

(Nastavak s 1. strane)

Sela, zajedno sa Sumskim i razgovarali su o predstojećoj borbi na posavskim ravninama i da vojno politička situacija nalaže da se Posavski odred i II brigada povuku u pravcu Zutice, jer su opkoljeni sa svih strana. No komandant II brigade nije dijelio ovo mišljenje, a velika je neravnopravna borba pokazala drugog dana da je Sumski bio u pravu. Edo Bambić dalje priča da je Sumski bio u pravu. Edo Bambić dalje priča da je Sumski bio ranjen najprije u nogu i sam nije bio sposoban da hoda. Đuka Trupeć — Jablan čuo je kako Sumski viče »Samo naprijed, drugovi, samo naprijed.« U toj uraganskoj vatri kada se nebo izjednačilo sa zemljom i kada je trava gorjela od mitraljeske vatre, Bambić je pomogao Sumskom u povlačenju prema Preseki. Tada je na brisanom prostoru došlo do jake minobacačke vatre i Sumski je ponovo bio teško ranjen u obje noge, a Edo Bambić u orsa. U ovakvoj teškoj situaciji, iako vrlo teško ranjen, Sumski je rekao Bambiću: »Ti, Edo, idi, a ja ću ostati.« Kada je Bambić otišao očima punim suza i velikim bolom u prsima, jedno pedeset metara od mjesta gdje je ostao Sumski ležati, čuo je pucanj iz pištolja i tada se Sumski sam ustrijelio. Bambić je bio ranjen u ruku i lijevu stranu prsiju i zarobljen.

O ovoj junačkoj smrti, a i o ličnosti narodnog heroja Stjepana Bobina — Sumskog govorio mi je i Đuka Trupeć — Jablan, koji se također zajedno s njim borio. Evo što Đuka kaže: »Bio sam pripadnik Zagrebačkog odreda NOV-e, gdje sam upoznao pok. Bobinac Stjepana — Sumskog, koji je u zadnje vrijeme u tom odredu vršio dužnost operativnog oficira.

Spomenuti odred formiran je 20. 8. 1943. godine u selu Preseka, općina Dugo Selo, a u sastav je ušla Posavska, Prigorska i Zagorska četa, koje su djelovale na području bivšeg kotara Zagreb. Obzirom da je u odred svakodnevno dolazio novi broj boraca, do XII mjeseca 1943. godine odred je brojio tri ratna bataljona.

Po naredbi II Operativne zone NOV-e i POJ-e, 12. 12. 1943. godine formirala se brigada NOV-e »Matija Gubec« u selu Lipovčani kod Čazme, u čiji sastav su ušla i dva kompletna bataljona Zagorskog partizanskog odreda, a krenuli su na kalničko područje.

Jedan bataljon ostao je u Zagrebačkom odredu i taj je krenuo na prigorsko i zagorsko područje, jer se u Posavini nije mogao održati, pošto se neprijateljska njemačka vojna jedinica smjestila u selu Rugvica i Okunščak, pa je veza u Posavini bila presječena.

U spomenuti bataljon Zagorskog odreda pridružila se i udarna četa koja je do tada samostalno krstarila na području Zeline i Zagreba, kao i priljev novih boraca, tako da je odred kroz par dana opet imao dva bataljona.

U to vrijeme u donjoj Posavini na teritoriji bivšeg kotara Dugo Selo bile su u selu Preseka, Oborovo, Prevlaka, te Prečno smještene političke institucije i organi narodne vlasti od mjesnih do okružnih za okrug Zagreb, pa čak i Okružni sud koji je imao sjedište u Ježevu.

Ovakva situacija diktirala je Okružnom komitetu KPH-e u Zagrebu da se na tom području ponovo formira vojna jedinica NO NOV-e, koja bi vršila operativne akcije i djelovala u slučaju potrebe na području gornje Posavine i kotara Dugo Selo.

U dogovoru između političkih i vojnih rukovodilaca Stab X korpusa Zagrebačkog donosi odluku 19. 2. 1944. godine i svojom naredbom broj 3. formira Posavski partizanski odred koji je bio u kotaru Dugo Selo.

Istog dana Stab X korpusa svojom naredbom broj 6 postavlja za komandanta Bobinac Stjepana — Sumskog, a za komesara Pavlič Josipa — Borisa, te izdvaja jedan dio nas boraca, koji smo bili rodom iz Posavine, iz Zagrebačkog odreda i dio iz brigade »Matija Gubec«, kao i novog priljeva boraca i jedan broj terenskih političkih rukovodilaca, koji su bili određeni za bataljonske i četne rukovodioce.

Međutim nas je došlo zajedno s pok. Bobinac Stjepanom — Sumskim 26 boraca i rukovodilaca iz Zagorskog odreda iz Zagorja, a iz sela Preseka smo došli oko 20. III 1944. godine i već smo našli jedan dio boraca, tako da nas je prije ofenzive bilo 105 boraca, razvrstanih u dvije čete.

Prema dogovoru sa Okružnim komitetom KPH-e Zagreb, bilo je dogovoreno da se Posavski partizanski odred NOV-e zvanično formira 29. 3. 1944. g. u selu Preseka, a od ove dvije čete bila bi formirana dva bataljona, s imenovanjem rukovodilaca Staba odreda, Stabova bataljona i četnih rukovodilaca. Osim toga bili smo obaviješteni da će jedan dio boraca biti prisutan kod formiranja odreda iz II Moslavačke brigade koja se nalazila u Oborovu.

Upravo prije par dana u selu Preseki (kada smo se »šurili« od ušiju, (jer smo iz Zagorja došli s njima bogati), došlo je između mene i druga Sumskog do »doranje« za obuću. Ja sam njemu dao njemačke čizme koje su mi bile dosta tjesne, a on je meni dao talijanske gojzerice. Zatim se je slikao u čizmama sjedeći na jednom balvanu, a jahače hlače imao je već prije, tako da su čizme još bolje prilježile. Spomenute čizme više sam mijenjao iz poštovanja prema dobrom drugu i rukovodiocu, koji u sebi nije imao ništa sebičnog, bez nas ostalih, jer smo se dobro sprijateljili prilikom razgovora na putovanju iz Zagorja za Posavinu. Dao sam mu na znanje u razgovoru da sam ja njega i prije nogometisa, jer sam često poznavao iz Dugog Sela, kao dolazio u Dugo Selo i jedno vrijeme sam u Dugom Selu učio krojački zanat, pa sam bio par puta na nogometnoj utakmici kao gledalac. Budući da je poznato da su 29. 3. 1944. neprijateljske vojne snage izvršile jaku ofenzivu na II Moslavačku brigadu koja je bila smještena u Oborovu kao i na naš partizanski odred koji je bio u Preseki. Nakon prvog jutarnjeg napada na nas u Preseki, mi smo se povukli u Oborovo u sastav II Moslavačke brigade, da se zajedno borimo i probijemo obruč neprijatelja, prema sumi »Zutice«. Uslijed spomenute one teške neprijateljske ofenzive nije došlo do zvaničnog svečanog formiranja Posavskog partizanskog odreda.

Kada smo krenuli zajedno sa brigadom na livade prema

(Nastavak na 7. str.)

Poljoprivredni institut u Rugvici

OD FRONTE RADNOG NARODA DO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA

U zajedničkoj grobnici na Martinu

(Nastavak s 2. str.)

potoku »Crneu« u pravcu sela Breška Zelina, naišli smo na jak neprijateljski otpor. Jurišali smo nekoliko puta na čelu sa našim Bobinec Stjepanom — Suskim, da probijemo obrub neprijatelja. Borec i rukovodnici naši i II Moslavačke brigade počeli su ginuti i biti ranjavani, jer smo se u tom silnom borbenom vrtlogu svi pomiješali, pa smo se počeli povlačiti na čiste livade gdje smo naišli na unakrsnu vatru od sela Oborovo i Trebovac, pa je tu prvi puta i lakše ranjen u ruku drug Bobinac, a htjeli smo se povlačiti prema šumi zvanjoj »Otok« koja veže selo Ježovo sa selom Crneć. Osim spomenute oružane vatre stizale su po livadama kuda smo se svi kretali i topovske granate iz sela Rugvica. Kroz kratko vrijeme, kada smo proučili put koji vodi od Oborova prema Trebovcu kroz spomenute livade, drug Bobinec ponovo je teže ranjen, pa više nije bio sposoban za pokret. Sjeo je i molio drugove da ga ubiju i ne ostavljaju takvog. Svom volenom drugu to nitko nije mogao učiniti. Počeli smo dalje bježati jer se neprijatelj približavao i tada se drug Bobinec ubio sam iz svog pištolja.

Ja sam stigao oko 14 sati s grupom od 25 boraca u šumu »Otok« i u toj grupi bilo nas je svega četvorica iz odreda i brigade, a među nama i Sušnjak Nikola — Geno, komesar brigade, koji je bio lakše ranjen u nogu. Tu smo se zadržali do večeri kada smo krenuli u selo Obedišće i Ježovo, a ranjenici su drugo veče prebačeni u bolnicu u Moslavinu.

Ovako je junački nestala jedna mladost dajući svoj mladi život tokovima revolucije, a mlada generacija treba da uči i nadahnjuje ovim primjerom kako se umire za slobodu i domovinu.

Piše: Srđak Branko

ČUVAJ SLOBODU — I TI SI SE ŽENO BORILA ZA NJU I TI SI MAJKO POŠLA U GROB, A DA TE TVOJA DJECA NISU OPLAKIVALA

Teško se je borili protiv domaćeg neprijatelja, jer on je najopasniji. Naši propusti su njegovi uspjesi, a naš red zasnovan na tokovima revolucije je borba protiv njega. Nemamo prava gledati propuste, a ne ukazivati na njih, nemamo pravo da zaboravimo kolika je cijena naše slobode, jer to je jedini putokaz budućim pokoljenjima.

Jedna žena ispričala je nekoliko redaka o sebi, a ti su reči istina o ženi borcu i njenom doprinosu za slobodu.

Bila je to veljača 1944. godine, kada su drugarice Vrančić Marija — Vera, Frigan Marija — Golubica i Ostarijaš Đurđa zajedno sa svojim drugovima borcima morale bježati pred navalom domaćeg neprijatelja, neobavijena posla, jer je onemogućeno održavanje sastanka Narodno-oslobodilačkog odbora u selu Zelina kod Trebovca. Povlačili su se od Ježeva prema Preseki područjem, koje je bilo močvara prekrivena ledom u dužini jednog kilometra, a živote je trebalo spasiti. Drugarice nisu sustale, led je sjekao noge, ali, išlo se dalje. Paša je iznemogla Vrančić Marija — Vera, ali povratka nema, uvijek samo naprijed. Vukli su je drugovi i dovukli je živu u rodnu Preseku. Drugog dana u Oborovu održan je sastanak Narodno-oslobodilačkog odbora.

Kao borac djelovala je na području kotara Dugo Selo, bila je predsjednik mjesnih organizacija

APZ-a, a zatim postala predsjednik kotarskog odbora APZ-a, bila je član kotarskog NOO, sekretar partijske ćelije Preseka 1943. godine, a 1943. godine bila je i u Kotarskom komitetu. U članstvo SK primljena je 2. veljače 1940. godine, i sjeća se, kako se je tada postajala članicom Saveza komunističke partije Jugoslavije, kako se je odlazilo na sastanke i rješavalo zadatke. Nije bilo lako gledati, da neprijatelj odvođi dijete, a ti nesmiješ potrcati, jer toga časa ga spasiti ne možeš. Danas drugarica Vrančić Marija nije zdrava, ali nije zaboravila koliko je njenih osjećaja utkano u našu slobodu.

Majka Tukec Kata iz Oborova u crno je zavijena iza rata, ostala je bez svoja tri sina.

Njen sin Tukec Ivan bio je član Komunističke partije Jugoslavije vezan za NOB od 1941. godine. Poginuo je 11. 3. 1944. g. u Srpakoj Kapeli.

Tukec Ivan stupio je u NOV 5. 8. 1943. g. kao vodnik poginuo je od ruke domaćeg neprijatelja u Trebovcu 10. 9. 1944. g.

Tukec Nikola, član SKOJ-a, stupio je u NOV također 5. 8. 1943. g. kada i njegov brat Josip. Zarobljen je 28. 3. 1944. g. kao bolničar sudionik Oborovske bitke i odveden na rad u Njemačku. Nakon ozljeda na nozi, spriječen živ u krematoriju, kao beskorisna radna snaga. Tukec Kata ostaje neposredno iza rata udovica, umire joj suprug Đuro 1947. g. U 76. godini života pošla si i ti majko u grob, a da te tvoja tri sina nisu oplakivala.

Slavimo dan oslobođenja Dugog Sela, slavimo i sjetimo se da su se žene borile rame uz rame s muškarcima, da su dale svoje živote, svoju djecu, svoju obitelj, ostale su bez bračnih drugova.

Teret i danas nosi žena, ali u slobodnoj domovini. Ona zna za radost, zna za slavlje i neka i njen rad i njeno slavlje bude doprinos čuvanju — slobode.

Dragica Pjevac

čelnice NOB i majke palih boraca na svečanoj akademiji 1973.

slobodu, bratstvo i jedinstvo, za novu revolucionarnu narodnu vlast.

Tokom NOB-e, naročito 1943. i 1944. godine uz seoske narodno oslobodilačke odbore koji su djelovali u većini naših sela kao organi nove revolucionarne vlasti, bilo javno ili ilegalno, formirani su i odbori JNOF-e, sa zadatkom okupljanja širokih slojeva naših seljaka i radnika za pružanje političke podrške, materijalne pomoći i mobilizaciju novih boraca u Partizanske odrede i NOV-u. U vrijeme oslobođenja naše općine djelovalo je 35 seoskih NOO, 30 organizacija AFZ-a, 18 organizacija USAOH-a, 12 ćelija KPH-a i 15 grupa SKOJ-a. Uz navedene organizacije djelovalo je najmanje 35 seoskih odbora JNOF-e, tako je prije oslobođenja 1945. godine stvoren čvrsti front revolucionarnih snaga, stvorena je JNOF-a od seoskih općinskih odbora, kao i kotarski odbor JNOF Dugo Selo.

Poslije oslobođenja na 1. kongresu u srpnju 1945. godine JNOF dobiva naziv Narodna fronta. U to vrijeme

i organizacija NF-e u svim selima naše općine još više jača i postaje jedinstvena općenarodna politička organizacija koja pod rukovodstvom članova Partije pokreće i usmjerava aktivnost, stvaralačku inicijativu i polet radnih ljudi na obnovu i izgradnju porušenih cesta, mostova, popaljenih škola, društvenih domova i obiteljskih kuća. Politički ispit za NF bio je provođenje izbora za Ustavotvornu skupštinu u jesen 1945. godine. Izbori su uspješno provedeni sa velikim učešćem birača na glasanju i izjašnjavanjem za listu Narodne fronte, za Republiku. Naši frontovci u periodu do 1953. godine dali su veliki broj dobrovoljnih radnih dana. Svake godine po nekoliko frontovskih radnih brigada iz Dugog Sela učestvovalo je na sječi šume, izradi i izvozu drva i građe u šumama Moslavačke gore, Papuka, Psunja, u Baniji, Lici i Gorskom kotaru, na izgradnji autoputa Zagreb — Beograd, tvornice TUNT u Sesevskom Kraljevcu (sada Rade Končar) i niz drugih radilišta.

Uz angažiranje naših ljudi na fizičke radove, organizacija NF razvijala je i idejno politički i kulturno prosvjetni rad, radilo se na izgradnji socijalističkog društvenog političkog sistema, na uspostavljanju novih socijalističkih društveno ekonomskih odnosa, na taj način stvarani su uslovi za uvođenje i izgradivanje radničkog i društvenog samoupravljanja.

U veljači 1953. godine na 4. kongresu NF-e usvojen je novi naziv Socijalistički savez radnog naroda, koji je zadržan i sada. Tako je NF-a, prerasla u SSRN, u političku organizaciju kojoj je osnovni i trajni cilj izgradnja socijalizma i samoupravnih socijalističkih društvenih odnosa.

Socijalistički savez u općini Dugo Selo politički živi i djeluje preko 36 godina. Od oslobođenja do danas uz Savez komunističke partije, SUBNOR, Sindikat, Zene i Savez omladine uspješno provodi sve političke i društvene akcije. Uspješno je provedena elektrifikacija svih sela u općini, izgrađeno je veliki broj društvenih i vatrogasnih domova, a posljednjih 10 godina preko Mjesnih zajednica angažira radne ljude na rješavanju komunalnih potreba, izgradnja cesta, plinovodne i vodovodne mreže.

Danas u vrijeme jubilarne proslave 35. godišnjice ustanka naroda i narodnosti Jugoslavije i 31. godišnjice oslobođenja općine Dugo Selo, narod naše općine može biti ponosan na svoju revolucionarnu prošlost, ali i na sadašnjost, jer imade razvijen društveno politički život, jer je organiziran u SSRN, tako da u svakoj od 35 Mjesnih zajednica djeluje i Mjesna konferencija SSRN.

Ivan Vrančić

Spomen bista

Dana 8. svibnja 1976. godine ostvareni će se želja pionira, omladine i kolektiva osnovne škole »Stjepan Bobinec — Šumski« u Dugom Selu. Toga dana će biti otkriveno spomen poprsje narodnog heroja Stjepana Bobinca »Šumskog« pred školom u Dugom Selu. Još 1969. godine škola je dobila ime narodnog heroja »Šumskog« komandanta Posavskog odreda, koji je pao junački braneci oborovska plodna polja, svoju domovinu, našu današnju stvarnost — zemlju slobode, mira, bratstva i jedinstva.

Posebno značenje Dana škole čini upravo taj vječiti spomen koji će svako jutro prilikom dolaska u školu podsjetiti našu mladost na mlado biće koje je položilo goli život za tu mladost, za generacije i ovo društvo zemlje socijalizma.

Toga dana slavimo oslobođenje naše zemlje komu se posvećuje i najveća školska svečanost u duhu »Šumskog« u duhu proslave slobode u ovoj Društveno-političkoj zajednici.

Za ovu akciju utemeljenja poprsja čije ime nosi škola, učenici i kolektiv škole su posebno zahvalni organizaciji SUBNOR-a, a također društveno-političkim i radnim organizacijama kao i pojedincima koji su dali učešća da se ova ideja ostvari. Duh zajedništva potvrđuje realizaciju ideja o zahvalnosti onima koje najviše cijenimo, koji su krčili puteve današnjoj stvarnosti i ostaju vječiti primjeri za kreiranje budućnosti ovoga društva.

Ivica KRMPOTIĆ

Na slici je dugoselski nogometni klub. Fotografija je snimljena 30. travnja 1938. godine kod južnog gola prema pruži. U civilu prvi Bobić Tomo, teški ratni vojni invalid i aktivni borac bez ruke, živi u Zagrebu, zatim sudac Novak Ivan-Bat, Juraković dr. Josip, Čukelj dr. Zvonko, ruke, živi u Zagrebu, zatim trgovački pomoćnik Nikšić Nikola, Kirin Stjepan, Ben- prof. Obad Darko, pravnik Obad Zeljko, Cevar Ivan (Sens), radnik, a čuča: golman Bambić Edo i čič dr. Stjepan, Čukelj dr. Zlatko, Cevar Ivan (Sens), radnik, a čuča: golman Bambić Edo i narodni heroj Stjepan Bobinec Šumski.

Stjepan Bobinec—Šumski istaknuti sportski radnik

Narodni heroj Stjepan Bobinec Šumski kojem će se 8. maja ove godine u školi u Dugom Selu otkriti spomen bista koja nosi njegovo ime, bio je istaknuti i vrlo aktivni ne samo društveno-politički nego i sportski radnik. Stjepan Bobinec — Šumski koristio je sport kao jedan od vidova mogućnosti širenja napredne socijalističke misli, isticao se širenjem drugarstva među omladinom, koja se u Dugom Selu u to doba posebno isticala lijevom orijentacijom. Sve ovo se kasnije u događajima koji su dolazili, a bili vrlo teški za narod i zemlju, pokazalo da su skoro svi članovi Dugoselskog nogometnog kluba bili aktivni borci u narodnoj revoluciji ili su pak djelovali u ilegalnosti odnosno pomagali NOB-u. Dugoselski nogometni klub, ili kako smo ga mi zvali DSK-a (Deška) osnovan je još 1923. godine, kada su revolucionarna vrenja u zemlji bila velika i kada su komunisti pobjeđivali na izborima. Nogometni klub u Dugom Selu osnovali su tada napredni omladinci, koji su radili u Zagrebu ili se tamo školovali. Partija i SKOJ su posebno djelovali preko nogometnog kluba na organizaciju i širenje napredne komunističke misli. Donosila se napredna literatura, novine, leci i tako se djelovalo među omladinom protiv buržoazije i protiv kraljevine Jugoslavije a za nacionalnu i ekonomsku slobodu i ravnopravnost među našim narodima. U nogometnom klubu igrali su kako seljaci tako đaci, studenti, radnici, kalfe, segrti i uglavnom sva napredna mladost Dugog Sela okupljala se na nogometnom igralištu. U svemu ovome isticao se narodni heroj Stjepan Bobinec — Šumski ili kako smo ga zvali mi od mljha »Longi« ili »Rus«. U klubu je igrao lijevu spojku. Bio je dobar igrač u navalnom redu, dao je mnogo golova i uglavnom rukovodio ne samo igrom, ne samo taktikom nego i o tome da se svi igrači ponašaju sportski i da tako šire sportsku svijest i naprednu misao među druge klubove, sa kojima je vrlo često dugoselski nogometni klub igrao, a to su prema sjećanjima Ivlice Jelinića, poznatog centarfora i sportskog radnika bili i

klubovi iz Ivanić grada, Zeline, Sesveta, Zagreba, Vrbovca, Križa i drugi.

Dugo Selo imalo je i saveznog nogometnog suca, što vrlo malo ljudi zna, a to je bio također vrlo poznati dugogodišnji sportski radnik i aktivni borac za prava radničke klase drug Novak Ivan — Bat, koji danas živi u mirovini u Dugom Selu, a koji je također zajedno sa narodnim herojem Stjepanom Bobincem — Šumskim i drugim radio u nogometnom klubu u Dugom Selu, bio aktivni igrač i sudio. Nemoguće je u ovom kratkom napisu dati sve detalje i svu istinu o nogometnom klubu u Dugom Selu, ali zahvaljujući sadašnjem upravnom odboru nogometnog kluba »Jedinstvo« iz Dugog Sela, na čelu sa Jožekom Kocetom, Stjepanom Harcetom, Kučincem i drugima priprema se jedna monografija u kojoj će biti obrađena sva aktivnost, kako igrača, kluba u cjelini, tako i ostali elementi njihove aktivnosti, pa ovime pozivamo sve sportaše Dugog Sela i naše općine da 8. maja prisustvuju otkrivanju spomen biste u Dugom Selu. Moramo također ovom prilikom napomenuti imena onih drugova, nogometaša i sportaša koji su sudjelovali u revoluciji i koji su položili svoje živote i mladost za ovu našu slobodu i za buduću mladost koja je tu i koja dolazi i neka svima onima nogometni klub u Dugom Selu i narodni heroj Stjepan Bobinec Šumski bude primjer kako se treba raditi i boriti za svoj narod i slobodu i socijalizam. Evo imena aktivnih boraca:

Bobinec Stjepan — Šumski, narodni heroj, poginuo 29. 3. 1944. u Oborovu.

Bobinec Darko (Brat), poginuo kao puškomitraljezac kod Koprivnice 1944. godine.

Cobović Mato — Mrak, poginuo 1944. g., odnosno ubijen iz zasjede.

Pavić Dušan — Oblak, poginuo 24. 2. 1944. u Dubravi, Cobović Franjo (Stari), ubijen u logoru u Jasenovcu 1942. godine.

Herak Mirko — Gorski, zarobljen i obješen 1944. godine kod mlina.

Oštarijaš Branko, ubijen u logoru Jasenovac 1944. g.

Čanjevac Drago, ubijen u logoru Jasenovac 1944. g.,

Juraković dr. Josip, živi u Zagrebu, sanitarni inspektor, liječnik, istaknuti borac u revoluciji i rukovodilac.

Kelez Alojz, poginuo u saobraćajnoj nesreći u Dugom Selu pred nekoliko godina.

Jelenić Ivica, aktivni borac i ratni vojni invalid, živi u mirovini u Dugom Selu.

Gabud Andrija, umro u Kragujevcu.

Cevar Tomo, rezervni major, aktivni borac, živi u mirovini u Zagrebu.

Cevar Ivan, živi u Dugom Selu.

Novak Ivan — Bat, igrač i savezni sudac, društveno politički radnik i bivši oficir državne sigurnosti, živi u mirovini u Dugom Selu.

Kanduđer Vlado — Nuni, poginuo u NOB-u.

Benčić dr. Stjepan, sada šef kirurgije u bolnici u Pakracu.

Sruk Marijan, sada živi u Sibeniku.

Maravić ing. Milan, vrlo aktivno radio u Beogradu s ing. Svetozarem Savićevićem, umro ove godine.

Ing. Svetozar Savićević, sada živi u mirovini u Beogradu, osobno bio povezan i radio sa drugom Titom 1941. i ranije dok je živio i radio u Dugom Selu.

Ing. Momčilo Savićević, umro u Ljubljani prošle godine.

Gabud Slavko, jedan od osnivača kluba i stari član KPJ, živi u mirovini u Zagrebu.

Piše: Sruk Branko

Trka oslobođenja

Ovogodišnja »Trka oslobođenja Dugog Sela«, sportska manifestacija kojom sportaši općine Dugo Selo, pripadnici garnizona JNA Dugo Selo i najbrojniji učesnici osnovnih škola Rugovice i »Stjepan Bobinec — Šumski« Dugo Selo, daju svoj prilog proslavi Dana oslobođenja Dugog Sela 8. svibnja 1945. godine se održava 14-ti put. Učesnici osnovnih škola, sportaši i pripadnici JNA svoj prilog sjećanju na te slavne dane daju svojim učešćem u »Trci oslobođenja

Dugog Sela«. Ovogodišnja trka je 14-a po redu. Svi smo prošle (1975) govorili ovo je jubilarna 10-a trka i s ponosom isticali, da već 10 godina dajemo svoj prilog proslavi. Međutim i tu smo se prevarili, kad smo povjerovali ljudskom sjećanju. Pisani podaci do kojih smo došli do ovoga časa sezali su do 1968. godine i tako nam se učinilo da smo prvu trku održali u čast 20-te godišnjice oslobođenja Dugog Sela to jest 7. svibnja 1965. godine.

U razgovoru s prvim učesnikom i pobjednikom »Trke oslobođenja Dugog Sela« došli smo do sasvim drugog zaključka. 19-to godišnji junior ASD »Mladost« Zagreb, zaljubljenik atletike, učenik posljednje godine graverskog zanata, Paruž Duro iz Kozinščaka učestvuje na prvoj trci u seniorskoj konkurenciji i postaje prvi pobjednik »Trke oslobođenja Dugog Sela«. Njegova sjećanja na tu prvu trku su radosna. Bila je to vrijedna pobjeda u jednoj sportskoj manifestaciji koja se održavala pred očima njegovih mještana. Tada je mnogima postalo jasno zašto Paruž Duro u trenirci i papučama u kasno poslijepodne i prvi sumrak trči ulicama Dugog Sela. Od tada je Paruž Duro učestvovao u »Trci oslobođenja Dugog Sela« i pobjedivši 1963., 1964., 1967., 1968., 1969. i 1970. godine. Njegov uspjeh još nije dostignut. Bilo je i drugih, trećih i jošijih mjesta na koja se plasirao prvi pobjednik »Trke oslobođenja Dugog Sela«, ali je u trkama učestvovao bez obzira kakav će biti krajnji rezultat i na taj način svojim učešćem dao prilog proslavi Dana oslobođenja Dugog Sela. Iz razgovora s njim u glasu se osjeća tuga za prvom stazom koja je išla ulicama Braće Cobovića, Braće Domitrija i Braće Pavlića. To je bila staza i to prava staza za trku, a sadašnja nije pogodna za to. Tješimo se zajedno s njim da će za koju

godinu i ova nova staza dobiti asfaltnu podlogu, javnu rasvjetu i da će opet biti pravi ugodaj kojeg se sjećamo iz prvih dana.

I tako na kraju kad se pripremamo da održimo 14-tu »Trku oslobođenja Dugog Sela« 7. svibnja 1976. moramo se sjetiti svih onih koji su u njoj učestvovali, a da nabrojimo samo pobjednike, a to su bili: 1963. Paruž Duro 1964. Paruž Duro 1965. Bujan Slavko 1966. Rodić Dragutin 1967. Paruž Duro 1968. Paruž Duro 1969. Paruž Duro 1970. Paruž Duro 1971. Turina Martin 1972. Milivojević Velibor 1973. Solić Ivan 1974. Solić Ivan 1975. Solić Ivan

Paruž Duro je poslije pobjeda 1963. i 1964. bio na najboljem putu da prelazni pehar osvoji u trajno vlasništvo, ali ga je služenje vojnog roka od ožujka 1965. do rujna 1966. odvojilo od trke. Povratkom iz armije Paruž Duro je trostrukom pobjedom 1967. — 1969. osvojio u trajno vlasništvo prvi pehar pokrovitelja trke, a danas taj pehar među sportskim trofejima zauzima počasno mjesto.

Tihomir PJEVAC

Auto-trke

Iako je prošlo više od 23 godina od kada su prestale auto-moto utrke u Dugom Selu, vjerojatno ih se mnogi još i danas sjećaju. Bila je to zaista odlična organizirana priredba koju su svake godine svi stanovnici s nevakve godine svi stanovnici s nepodijeljenim očekivanjima, jer je bila vrlo uzbudljiva od početka do kraja.

Veliku zaslugu su za to imali neumorni entuzijasti u automobilizmu, Mika Malović, neustrašivi šampion, Simunec Stjepan i Potokli Mato, Jukić Ilija, Horvat Stjepan, Viado Arko, Šešelj Ivan, Kokot Mato i još mnogi drugi. Također u tim utrkama sudjelovali su i najbolji natjecatelji iz čitave Hrvatske.

Drago Jakić

Obadviije fotografije su iz 1934. godine

DUGOSELSKA KRONIKA — glasilo društveno-političkih organizacija općine Dugo Selo. Izlazi svakog 16. i 23. u mjesecu. Izdavači: Narodno sveučilište Dugo Selo, Ulica braće Bobinec 15, tel. 73-319. Glavni i odgovorni urednik: IVAN VRA- NIĆ, Dugo Selo, Ulica Slavka Kolara 5. Urednik lista: STJE- PAN KOVAČ, Dugo Selo, Ulica Ivana Gorana Kovačića 6. Uređuje urednički odbor: Ivan Vranić, Stjepan Kovač, Kru- noslav Jakopović, Dragica Pjevac, Stjepan Turčinec, Dragu- tin Jakić, Đurđa Babić i Josip Horvat. Tiskar: IBG — tiskara »Zagreb«, Zagreb, Preradovićeve 21—23. Cijena pojedinom bro- ju 2,00 dinara. Pretplata tromjesečna 15,00 dinara, polugodiš- nja 30,00, godišnja 60 dinara (u pretplatu je uračunata i po- nja 30,00, godišnja 60 dinara na žiro-račun Narodnog sveučili- štarina). Pretplate se šalju na žiro-račun Narodnog sveučili- šta Dugo Selo br. 30111-603-653 kod SDK Zagreba — ekspozit- tura Dugo Selo. Rukopisi i fotografije se ne vraćaju.